

Регионален центар за стручно образование и обука
„Киро Бурназ“ Куманово

ПРОГРАМА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА

Оваа програма е насочена кон создавање на инклузивна училишна средина во која секој ученик е почитуван и ценет без оглед на неговата етничка припадност, пол, јазик, религија, социјален статус, попреченост или други карактеристики.

Програмата промовира еднаквост, толеранција и почитување на различностите како основни вредности на училишната заедница.

Цели на програмата

- Превенција и спречување на сите форми на дискриминација;
- Промоција на инклузија и еднаквост во образованието;
- Развивање на емпатија и толеранција кај учениците;
- Надминување на стереотипи и предрасуди;
- Создавање на култура на почитување на различностите.

ФОРМИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА

Основ	Примери
Етничка припадност	Навреди, етикетирање, исклучување, омаловажување на јазик или култура
Пол и родова идентификација	Родови стереотипи, навреди, неравноправно третирање, сексизам
Религија	Омаловажување на верски убедувања, исмејување, принуда
Попреченост	Исмејување, исклучување од активности, недостапност на простор
Социјален статус	Омаловажување поради социо-економски услови, облека, материјални добра
Јазик	Исмејување на акцент, дијалект, говорни потешкотии

АКТИВНОСТИ И НАЧИНИ НА РЕАЛИЗАЦИЈА

Наставни активности

Интегрирање на содржини во задолжителните и изборните предмети:

- Македонски јазик: проучување на литература од различни култури и автори
- Граѓанско образование: еднаквост, недискриминација, правна рамка и човекови права, детски права, меѓукултурна комуникација
- Историја: проучување на последици од дискриминација низ историјата
- Уметност: промоција на културна разновидност преку уметност

Воннаставни активности

- Клубови за мултикултурна соработка и инклузија;

Регионален центар за стручно образование и обука
„Киро Бурназ“ Куманово

- Меѓуетнички и меѓукултурни настани (културни вечери, изложби);
- Театарски претстави и дебати за промоција на еднаквост;
- Работилници за превенција од дискриминација и говор на омраза;
- Денови на солидарност и културна различност;
- Волонтерски активности за поддршка на ранливи групи.

Советодавна работа

- Групни работилници за спречување на предрасуди и стереотипи;
- Индивидуална работа со ученици жртви на дискриминација;
- Развивање на емпатија преку интерактивни активности;
- Медијација при конфликти.

Улога на учениците

- Ученички совет: иницијативи за промоција на еднаквост;
- Организирање работилници и културни настани;
- Креирање на постери, видеа и кампањи против дискриминација;
- Обезбедување врсничка поддршка на ученици со попреченост;
- Учество во проекти за меѓукултурна соработка.

Работа со родители и вработени

- Обуки за препознавање на форми на дискриминација;
- Работилници за интервенција и медијација;
- Промоција на инклузивни практики во наставата;
- Кампањи и денови на културна различност.

ПРИНЦИПИ НА ИНКЛУЗИЈА

1. Еднаков пристап

Сите ученици имаат еднаков пристап до образование, активности и ресурси без оглед на нивните карактеристики.

2. Почитување на различностите

Различностите се перципираат како богатство и придонес кон заедницата, а не како пречка.

3. Активно учество

Сите ученици активно учествуваат во училишниот живот и имаат право на глас во одлучувањето.

4. Прилагодување

Наставата и активностите се прилагодуваат на потребите на сите ученици, вклучувајќи ги и оние со попреченост.

ВРЕМЕНСКА РАМКА

Активност	Период	Одговорни
Ден на меѓуетничка интеграција	Октомври	Тим, ученици
Работилници толеранција	Ноември, април	Стручна служба

Регионален центар за стручно образование и обука
„Киро Бурназ“ Куманово

Активност	Период	Одговорни
Културни вечери	Декември, мај	Наставници, ученици
Меѓународен ден човекови права	10 декември	Стручна служба
Меѓународен ден на Ромите	8 април	Тим, ученици

ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

- Намалување на случаи на дискриминација и говор на омраза;
- Подобрена инклузија на ученици од ранливи групи;
- Зголемена свест за еднаквост и почитување на различностите;
- Активно учество на сите ученици во училишниот живот;
- Позитивна училишна клима базирана на меѓусебно почитување.

ЕВАЛУАЦИЈА И СЛЕДЕЊЕ

- Квартални анкети за училишна клима и инклузија;
- Анализа на пријавени случаи на дискриминација;
- Евалуациони средби со ученици, родители и наставници;
- Годишен извештај со предлози за подобрување.

Дата: _____

В.Д. Директор:

Горан Јовановиќ
